

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prištine, 18 Ocak 2012
Nr. Ref.: RK185/11

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Dava No: KI 94/11

Başvurucu

Lumnije Krasniqi

Emlak ve Konut Başvuruları Komisyonunun HPCC/D/144/2004/C sayı ve 27 Ağustos 2004 tarihli kararının Anayasaya uygunluğunun değerlendirilmesi

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Yargıç
Altay Suroy, Yargıç
Almiro Rodrigues, Yargıç
Snezhana Botusharova, Yargıç
Ivan Čukalović, Yargıç
Gjyljeta Mushkolaj, Yargıç
Iliriana Islami, Yargıç

Başvurucu

1. Başvurucu, rr. Hasan Remniku - Prištine adresinde ikamet eden Bayan Lumnije Krasniqi'dir.

İtiraz edilen karar

2. Başvurucu, Bregu i Diellit II mevkiindeki mülkünü kendine tahsis edilmesi talebini reddeden Emlak ve Konut Başvuruları Komisyonunun (bundan sonra EKKB şeklinde anılacaktır) HPCC/D/144/2004/C sayılı ve 27 Ağustos 2004 tarihli kararına itiraz etmiştir.

Dava konusu

3. Başvurucu, Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın herhangi bir hükmünü zikretmeden HPCC/D/144/2004/C sayılı ve 27 Ağustos 2004 tarihli kararına itiraz etmiş olup, söz konusu konutta 1999 yılından 30 Mart 2007 tarihine kadar ikamet ettiğine dair Belediye ve muhtarlıkça düzenlenmiş belgeye sahip olduğunu, diğer herhangi bir ülkenin vatandaşı olan kişilere kendi ülkeleri tarafından üç veya daha uzun süre ikamet etmeleri durumunda mülk tapusunun ikamet et edene verileceği, yasalara göre daha kolay ve halkı için daha ekonomik ve adil olduğunu... ileri sürmüştür.

Yasal dayanak

4. Başvuru, Anayasanın 113.7 ve 21.4 maddeleri, 03/L-121 sayılı Anayasa mahkemesi Hakkında Yasanın (bundan sonra "Yasa şeklinde anılacaktır) 20, 22.7 ve 22.8 maddeleri ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra "İçtüzük" şeklinde anılacaktır) 56. kuralı 2. fıkrasına dayandırılmıştır.

Davanın Mahkemeye geliş biçimi

5. Başvurucu, 20 Ocak 2011 tarihinde posta aracılığıyla gönderdiği bir evrakla Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne (bundan sonra "Mahkeme" şeklinde anılacaktır) başvurmuştur.
6. Anayasa Mahkemesi 21 Ocak 2011 tarihinde başvurucuya tebligat göndererek bir başvurunun Mahkemede dava olarak kaydedilmesi için başvuru dilekçesinin neleri içermesi gerektiğini ve başvuru şeklinin nasıl yapılacağını bildirmiştir.
7. Başvurucu, 11 Temmuz 2011 tarihinde başvuru formunu doldurup diğer gerekli evrakla birlikte Mahkemeye teslim etmiş ve bireysel başvuru olarak kaydedilmiştir.
8. Başvurucunun 21 Temmuz 2011 tarihinde Mahkemeye yaptığı üçüncü başvurusunda dava süreci süresince kimliğinin şu gerekçelerle saklı tutulmasını talep etmiştir:

*Ailesinin katmerli düşmanlıklarının olduğu;
Vatansever ve savaşçı aile oldukları için Sırp devlet organlarının üç nesil boyunca kendilerini izledikleri;
Hukukun Kosova adına tecelli etmesini istediği için.*

9. Anayasa Mahkemesi, 26 Temmuz 2011 tarihinde başvurucuya ve EKKB'nin yasal ardılı olan Kosova Özelleştirme Ajansına (bundan sonra KÖA şeklinde anılacaktır) KI 94/11 numaralı davada görüşülen kararların Anayasaya uygunluğunun değerlendirilmesi sürecinin başladığını bildirmiştir.
10. KÖA, 5 Ağustos 2011 tarihinde HPCC/D/144/2004/C sayılı ve 27 Ağustos 2004 tarihli karara ilişkin süreç konusunda Mahkemeye ayrıntılı açıklama yapmış ve kararın yeniden görüşülmesini talep eden taraflarla olan yazışmalar ile kararın bir nüshasını teslim etmiştir.

11. Yargıç Altay Suroy başkanlığında, yargıçlar Prof. Dr. Ivanković ile Prof. Dr. Gjyljeta Mushkolaj'dan oluşan Ön İnceleme Heyeti, 21 Kasım 2011 tarihinde Raportör yargıç Kadri Kryeziu'nun raporunu görüştüktan sonra tam kadroda toplanana Mahkeme heyetine istemin kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur. Mahkeme, başvuruçunun kimliğinin saklı tutulmasına ilişkin talebinin de dayanaksız olduğunu değerlendirmiştir.

Olguların özeti

12. Başvuruçucu ailesiyle savaş esnasında ülke dışına kaçmış, savaşın bitiminde Kosova'ya geri döndüğünde gidecekleri bir yeri olmayıp "gök kubbenin altında" kaldıkları için KFOR tarafından Bregu i Diellit II mahallesindeki bir binaya yerleştirilmişlerdir.
13. EKBK, Z.P. tarafından görevlendirilen M.K.'den 29 Ağustos 2001 tarihinde DS0001936 numaralı başvuru ile Bregu i Diellit II mahallesindeki dairenin kendisine iade edilmesini talep etmiştir. Bu davada karşı taraf olarak başvuruçunun kocası F.K. bulunmaktaydı.
14. EKBK, DS001936 numaralı başvuruya ilişkin her iki tarafın sundukları evrakını inceledikten sonra 27 Ağustos 2004 tarihinde HPCC/D/144/2004/C numaralı kararı açıklamış ve daireyi Z. P.'ye iade etmemiştir.
15. 27 Ağustos 2004 tarih ve HPCC/D/144/2004/C numaralı karar, dönemin mukimi olan F.K.'ye 13 Ekim 2004 tarihinde teslim edilmiştir.
16. EKBK, HPCC/D/144/2004/C sayı ve 27 Ağustos 2004 tarihli kararın gözden geçirilmesine ilişkin F. K. tarafından sunulan dilekçeyi 19 Aralık 2005 tarihinde kabul etmiştir.
17. Kararın yeniden gözden geçirilmesi talebi, 2000/60 sayılı UNMIK Yönetmeliğinin 14.1 maddesinde öngörülen 30 günlük süre içerisinde yapılmadığı gerekçesi ile reddedilmiştir.
18. Bu davada müdahil olan F.K. kararın gözden geçirilmesine ilişkin başvurusunda, kedisinin bu mülk üzerinde herhangi bir hakkının olduğunu gösteren veya daha önce ele alınmamış yeni herhangi bir deli sunmamıştır.
19. HPCC/D/144/2004/C sayı ve 27 Ağustos 2004 tarihli kararın gözden geçirilmesine ilişkin başvurunun reddedilmesi bildirimini F.K.'ye teslim edilmiştir.
20. HPCC/D/144/2004/C sayı ve 27 Ağustos 2004 tarihli kararın yürürlük kazanmasından ve davanın galibi P.Z.'ye söz konusu dairenin iadesi kararlaştırıldıktan sonra KÖA, başvuruçunun ailesini 14 Şubat 2006 tarihinde daireden çıkartmış, 15 Şubat 2006 tarihinde daireyi davada galip gelen Z.P.'ye teslim etmiştir. KÖA'da görüşülen dava bu şekilde sonuçlanmıştır.

Başvuruçunun iddiaları

21. Başvuruçucu, Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın herhangi bir hükmünü belirtmeksizin HPCC/D/144/2004/C sayı ve 27 Ağustos 2004 tarihli kararına itiraz ederek şu talepte bulunmuştur:

Devletin kendisine söz konusu daireyi tahsis edip makul bir fiyat karşılığında ve mevcut ekonomik duruma dayanan Yasaya uygun ödeme koşulları ile tapusunu

vermesini talep etmiştir. Fiyatın, binanın yaşına ve haksızlıklara uğramış, savaştan önce çile çekmiş ve günümüzün özgür Kosova'sında düşmanın halen üstün olduğu bu mazlum milletin ekonomik koşullarına uygun olarak belirlenmesini...

İstem'in kabul edilirliliğinin değerlendirilmesi

22. İsteme ilişkin karar alabilmesi için Mahkeme, öncelikle başvuruyla ilgili Anayasada belirtilip Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa ve İçtüzükte vurgulanan kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilip getirilmediğini değerlendirmek durumundadır.
23. Anayasa Mahkemesi, bu başvuruda başvuruçunun, kendisine 13 Ağustos 2005 tarihinde teslim edilen HPCC/D/144/2004/C sayı ve 27 Ağustos 2004 tarihli karara itiraz ettiğini tespit etmiştir. Bu da istemin Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın yürürlüğe girdiği 15 Haziran 2008 tarihinde önceki bir döneme ait olduğunu göstermektedir. Netice itibariyle bu istemlerin zaman bakımında (ratione temporis) Anayasa ve Yasa hükümleriyle bağdaşmamaktadır (bkz. *mutatis mutandis*, Jasioniene – Litvanya, Başvuru no 415101/98, 6 ve 9 Haziran 2003 tarihli AİHM kararları)
24. Bundan hareketle istemin İçtüzüğün 36 (3h) kuralına dayanarak reddedilmesi gerektiği ortadadır. Söz konusu kural şunu belirlemiştir: "İstem aşağıdaki durumlarda da kabul edilmez olarak değerlendirilebilir: h) İstem, süre bakımından Anayasaya uygun şekilde uygulanabilir olmadığı zaman."

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın 113. maddesi 7. fıkrasına, Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın 20. maddesine ve İçtüzüğün 36 (3h) kuralına dayanarak Anayasa Mahkemesi'nin 25 Kasım 2011 tarihli duruşmasında oybirliği ile:

- I. İstem'in kabul edilmez olarak REDDİNE karar verilmiştir.
- II. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesine uygun şekilde taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Kadri Kryeziu, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza